

Legea Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

Abrogată prin

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Sfera de aplicare

Prezenta lege reglementează raporturile juridice dintre asigurători, asigurați și persoane terțe ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, precum și modul de realizare a acestui tip de asigurare.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

accident de autovehicul – eveniment neprevăzut, întâmplător provocat de unul sau mai multe autovehicule, care cauzează prejudicii unor persoane și care poate da naștere unor pretenții de despăgubire;

asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare – asigurare obligatorie de răspundere civilă auto) – contract de asigurare, probat prin polița de asigurare RCA și/sau certificat de asigurare „Carte Verde”, prin care un asigurător licențiat, în condițiile prezentei legi, să practice asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se obligă, în baza unei prime plătite de asigurat, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare;

asigurat – proprietarul sau utilizatorul unui autovehicul a cărui răspundere civilă este preluată contractual de un asigurător, în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, valabil pentru prejudiciile produse terțelor persoane din accidente de autovehicule;

autoritate de supraveghere – Banca Națională a Moldovei;

autovehicul – sistem mecanic terestru cu autopropulsie, cu excepția celui care circulă pe șine, pentru transportul de călători, bagaje și mărfuri sau care execută orice alte lucrări și servicii aferente transporturilor - autoturisme, autobuze, microautobuze, troleibuze, autocamioane, inclusiv specializate, motocicluri, tractoare.

În sensul prezentei legi, remorcile, semiremorcile sau atașele tractate ori netractate, alte mecanisme cu autotracțiune, admise spre utilizare în conformitate cu legislația în vigoare sau înregistrate în străinătate de autoritățile competente, fac parte din categoria autovehiculelor;

birou național – organizație profesională care este constituită în conformitate cu Recomandarea nr. 5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de Subcomitetul de transport rutier al Comitetului de transporturi interioare din cadrul Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite, și care grupează asigurătorii autorizați într-un stat să practice asigurarea de răspundere civilă auto;

Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule – birou național din Republica Moldova;

Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” (în continuare – Consiliul Birourilor) – asociație internațională a birourilor naționale din statele membre ale sistemului internațional de asigurare „Carte Verde”, care administrează și coordonează relațiile între birourile naționale privind asigurarea de răspundere civilă auto;

constatare amiabilă a accidentului de autovehicul – procedură simplificată și benevolă de documentare a accidentului de autovehicul soldat doar cu daune materiale ne semnificative, prin completarea și semnarea de către conducătorii de autovehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”, stabilit de autoritatea de supraveghere;

daună materială nesemnificativă – daună cauzată prin avarierea sau distrugerea de bunuri în urma accidentului de autovehicul, a cărei sumă nu depășește cuantumul maxim de despăgubire, stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere, în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul;

daună parțială – avarierea autovehiculului în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților componente și a pieselor avariate este posibilă și valoarea pagubei real suportate nu depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului;

daună totală – distrugerea sau avarierea autovehiculului în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților componente și a pieselor avariate nu mai este posibilă ori în care valoarea pagubei real suportate depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului;

dosar de daune - dosar care include totalitatea documentelor necesare constatării și soluționării cazului de asigurare;

limite teritoriale de acoperire ale asigurării de răspundere civilă auto (în continuare limite teritoriale de acoperire ale asigurării) – teritoriul Republicii Moldova (asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă) și teritoriul statelor ale căror birouri naționale sînt parte la Acordul dintre birourile naționale de asigurări ale statelor membre ale Spațiului Economic European și ale altor state asociate, semnat de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă);

persoană păgubită – orice persoană îndreptățită să primească despăgubire de asigurare pentru orice pagubă sau vătămare corporală provocată în urma unui accident de autovehicul;

poliță de asigurare RCA – poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto cu valabilitate în limitele teritoriului Republicii Moldova, care probează încheierea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto;

certificat de asigurare „Carte Verde” – document internațional de asigurare, eliberat în numele unui birou național, care atestă existența asigurării obligatorii de răspundere civilă auto cu valabilitate în afara teritoriului țării emitente, în conformitate cu Recomandarea nr. 5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de Subcomitetul de Transport Rutier al Comitetului de Transporturi Interioare din cadrul Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite;

prejudiciu – efect negativ suferit de persoana fizică sau de persoana juridică păgubită în urma producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto;

Regulament general al Consiliului Birourilor - document oficial, adoptat de Consiliul Birourilor la Rethymno (Creta) la 30 mai 2002, care încorporează toate prevederile obligatorii ce guvernează relațiile dintre birourile naționale ale asigurătorilor din statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”;

unitate de specialitate – persoană fizică sau persoană juridică, autorizată (înregistrată legal), care are ca obiect de activitate comercializarea de autovehicule, de părți componente și piese de rezervă și/sau executarea de lucrări de întreținere și reparație a autovehiculelor;

utilizator – persoana care posedă/folosește autovehiculul, inclusiv în temeiul unui contract de locațiune, contract de leasing sau al unor alte titluri prevăzute de legislație, alte persoane care conduc autovehiculul cu sau fără consimțământul proprietarului; în cadrul instruirii la cursurile de șofer, se consideră utilizator persoana care efectuează instruirea în conducerea autovehiculului;

sistem bonus-malus – sistem de reduceri și de majorări ale primei de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto acordate în funcție de istoricul daunelor;

valoare rămasă – valoarea părților din autovehicul rămase neavariate, demontabile și valorificabile în caz de daună totală a acestuia.

Articolul 3. Obiectul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto

Obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului și/sau utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Articolul 4. Categoriile de persoane pasibile de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto

(1) Persoanele fizice și persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

(1-1) Obligația de asigurare nu se răsfrînge asupra proprietarului sau utilizatorului de autovehicul al cărui risc a fost asigurat în condițiile prezentei legi de către o altă persoană, cu excepția cazului în care autovehiculul a fost transmis în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice/întreprinzător individual.

(2) Persoanele care intră pe teritoriul Republicii Moldova cu autovehicule înmatriculate în străinătate se consideră asigurate dacă:

a) sînt asigurate în conformitate cu prezenta lege;

b) posedă documente internaționale de asigurare valabile în Republica Moldova.

Articolul 5. Exigențele față de asigurătorul de răspundere civilă auto

(1) Asigurătorul poate practica asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă dacă îndeplinește cumulativ, suplimentar la cerințele stabilite prin Legea cu privire la asigurări, următoarele condiții:

a) dispune de cel puțin cîte un reprezentant de despăgubiri în fiecare municipiu din Republica Moldova, precum și în fiecare filială și/sau reprezentanță;

b) dispune de dotare cu tehnică de calcul și software adecvată și de personal care să permită ținerea unor evidențe detaliate a documentelor de asigurare și centralizarea informațiilor și/sau a datelor colectate și, totodată, are capacitatea de a comunica pe

cale electronică aceste informații către un sistem informațional unic constituit de autoritatea de supraveghere. În acest sens, este obligatoriu ca sistemul informațional al asiguratorului să permită transmiterea în regim on-line, prin tehnologii web, a informațiilor despre asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto între sediul central sau subdiviziunile autorizate ale asiguratorului și autoritatea de supraveghere;

c) nu se află într-o situație de remediere financiară sau de insolvabilitate prevăzută de legislația specială în domeniul asigurărilor și insolvabilității.

(2) Asiguratorul poate practica asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă dacă îndeplinește, suplimentar la condițiile stabilite la alin.(1), următoarele cerințe:

a) participă cu mijloace bănești proprii la contribuția inițială a Fondului de compensare;

b) participă cu mijloace bănești proprii la formarea garanției financiare externe, prevăzută la art. 35-1, în perioada în care este în vigoare cerința Consiliului Birourilor de menținere a unei astfel de garanții.

(3) - abrogat

(4) - abrogat

Articolul 6. Reprezentantul de despăgubiri

(1) Asiguratorul de răspundere civilă auto este obligat să numească în fiecare filială și/sau reprezentanță câte un reprezentant de despăgubiri. În cazul în care asiguratorul, în anumite municipii, nu dispune de filială și/sau de reprezentanță, atribuțiile de reprezentant de despăgubiri le va executa brokerul de asigurare persoană juridică, mandatat de asigurator.

(2) Reprezentantul de despăgubiri va avea sarcina de a recepționa cererile de despăgubire și a colecta informații necesare examinării și soluționării lor de către asigurator, precum și dreptul de a încheia contracte de asigurare.

(3) Reprezentantul de despăgubiri va deține suficientă putere de decizie, în limitele stabilite de asigurator, pentru a reprezenta asiguratorul în raporturile cu persoana păgubită. Numirea reprezentantului de despăgubiri nu exclude dreptul persoanei păgubite sau al asiguratorului ei de a institui proceduri directe împotriva persoanei care a cauzat accidentul de autovehicul sau împotriva asiguratorului ei.

(4) Mandatarea brokerului de asigurare cu împuternicirile reprezentantului de despăgubiri nu semnifică înființarea expresă a unei filiale sau reprezentanțe a asiguratorului de răspundere civilă auto.

(5) Brokerul de asigurare poate să desfășoare activitate în calitate de reprezentant de despăgubiri în numele mai multor asigurători.

Articolul 7. Cazul asigurat

(1) În cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, cazul asigurat este accidentul produs de un autovehicul, al cărui proprietar sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, cu cauzarea de prejudicii:

- a) atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării autovehiculului;
- b) în urma desprinderii accidentale, în timpul deplasării autovehiculului, a remorcilor, semiremorcilor sau atașelor;
- c) produse de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat autovehiculul;
- d) ca urmare a scurgerii, risipirii sau căderii accidentale a substanțelor, materialelor sau obiectelor transportate;
- e) la urcarea în autovehicul și la coborîrea din el.

(2) Asiguratul nu poartă răspundere civilă auto dacă accidentul a avut loc:

- a) în caz de forță majoră, inclusiv prin diferite acțiuni sau măsuri militare în timp de război sau de stări excepționale, de calamități naturale, de explozii nucleare, de radiație sau poluare radioactivă, de dezordini în masă, de activități teroriste;
- b) din culpa exclusivă a păgubitului.

Capitolul II. CONTRACTUL DE ASIGURARE OBLIGATORIE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO

Articolul 8. Modul de încheiere a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto

(1) Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului și asigurătorul licențiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care se întocmește pe suport de hârtie sau sub formă de document electronic ori prin utilizarea mijloacelor electronice, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere. În cazul în care contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a încheiat prin semnătura electronică, se prezumă că prin plata primei de asigurare asiguratul și-a exprimat consimțământul privind încheierea contractului.

(2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, și asigurător se încheie în mod obligatoriu:

a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau

b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).

(2-1) Nu se consideră asigurat riscul utilizatorului de autovehicul care nu este inclus în contractul de asigurare încheiat în condițiile alin. (2) lit. a).

(2-2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto între persoana juridică sau întreprinzătorul individual și asigurător se încheie fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).

(2-3) În cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locațiune sau al altui titlu prevăzut de legislație, riscul celor admiși de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condițiile alin.(2).

(3) Încheierea contractului de asigurare se solicită asigurătorului prin depunerea unei cereri de asigurare adresate acestuia. Asigurătorul nu are dreptul să refuze primirea, examinarea și soluționarea cererii de asigurare.

(4) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto reprezintă un înscris unic format din polița de asigurare RCA sau din certificatul de asigurare „Carte Verde”, emise de asigurătorul de răspundere civilă auto conform legislației, cu semnătura olografă sau cu semnătura electronică avansată calificată a asigurătorului. Polița de asigurare RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde” se eliberează cu condiția achitării integrale a primei de asigurare.

(4-1) În cazul înstrăinării autovehiculului, dobânditorul are opțiunea de a modifica contractul de asigurare sau de a-l menține dacă riscul său este asigurat în temeiul acestui contract.

(4-2) Asiguratul este în drept să solicite modificarea contractului de asigurare în partea ce ține de numărul persoanelor admise să utilizeze autovehiculul. În acest caz, asigurătorul va ajusta prima de asigurare în funcție de factorul respectiv de risc. Modificările în contractul de asigurare au efect din momentul operării acestora în sistemul informațional unic constituit de autoritatea de supraveghere.

(4-3) Duplicatul poliței de asigurare RCA și/sau al certificatului de asigurare „Carte Verde” se eliberează la cererea asiguratului cu condiția anulării formularului vechi, costul duplicatului fiind acoperit de solicitant.

(5) Forma și conținutul cererii de asigurare, formularului „Constatare amiabilă de accident”, precum și forma și conținutul poliței de asigurare RCA și certificatului de asigurare „Carte Verde” sînt unice pentru toți asigurătorii și se stabilesc de către autoritatea de supraveghere. Forma și conținutul certificatului de asigurare „Carte Verde” se stabilesc în conformitate cu modelul aprobat de către Consiliul Birourilor.

(6) Persoana fizică sau persoana juridică ce are în proprietate sau utilizare mai mult de un autovehicul înmatriculat ori supus înmatriculării în Republica Moldova poate încheia un singur contract de asigurare de răspundere civilă auto, în care va indica numărul autovehiculelor, caracteristicile lor tehnice și datele de identificare, situație în care asigurătorul va elibera polița de asigurare RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde” pentru fiecare autovehicul.

(7) La încheierea contractului de asigurare, proprietarul sau utilizatorul de autovehicul va permite asigurătorului să verifice starea tehnică a autovehiculului pentru care se solicită încheiere de contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și va expune în cerere istoricul daunelor.

(8) Prestarea serviciilor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (internă și externă) se efectuează exclusiv în încăperile amenajate ale asigurătorilor sau intermediarilor de asigurare, dotate cu aparate de casă și tehnică de calcul, care să permită înregistrarea contractelor, ținerea evidenței și transmiterea informației către baza de date centralizată a asigurătorului, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule și a autorității de supraveghere.

Articolul 9. Termenul de acțiune a contractului de asigurare

(1) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se încheie pe un termen de 12 luni, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2)-(4). Asiguratul menține valabilitatea asigurării plătiind primele de asigurare pentru perioada de asigurare corespunzătoare termenului de acțiune a contractului.

(2) Se permite încheierea contractelor de asigurare cu perioade de asigurare mai mici decît 12 luni pentru autovehicule speciale, echipate de uzina producătoare sau reutilate legal cu dispozitive și instalații pentru lucrări sezoniere agricole, de dezăpezire sau alte lucrări similare.

(3) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă poate fi încheiat pentru perioade de asigurare mai mici de 12 luni, dar nu mai mici de 15 zile.

(4) Persoana care folosește pe teritoriul Republicii Moldova autovehiculul înmatriculat în străinătate, dar neasigurat, sau al cărui termen de asigurare expiră în timpul aflării pe teritoriul Republicii Moldova încheie contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto la intrarea autovehiculului pe teritoriul Republicii Moldova, la punctul de trecere a frontierei de stat, sau cel târziu în ultima zi de valabilitate a documentului de asigurare, în oficiul autorizat al asigurătorului. Contractul se încheie pe toată perioada aflării pe teritoriul Republicii Moldova, dar pe un termen nu mai mic de 15 zile.

(5) Răspunderea asigurătorului începe din momentul indicat în polița de asigurare RCA și/sau în certificatul de asigurare „Carte Verde” și încetează la ora 24.00 a ultimei zile de valabilitate înscrise în polița de asigurare RCA și/sau în certificatul de asigurare „Carte Verde” sau anterior acelei date, în momentul radierii din circulație a autovehiculului.

Articolul 10. Încetarea contractului de asigurare

(1) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto încetează:

- a) în cazul radierii autovehiculului din registrul de stat;
- b) în cazul lichidării asiguratului persoană juridică sau al decesului asiguratului persoană fizică;
- c) în cazul emiterii unei hotărâri judecătorești definitive privind încetarea contractului;
- d) în alte cazuri prevăzute de legislație.

(2) Contractul de asigurare nu încetează în cazul producerii riscului asigurat și al plății despăgubirii de asigurare.

(3) La încetarea contractului de asigurare, asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de pînă la expirarea contractului, fiind în drept să rețină din aceasta suma cheltuielilor sale, dar nu mai mult de 20% din prima de asigurare calculată spre restituire. Prima de asigurare calculată spre restituire reprezintă prima brută subscrisă de asigurător aferentă perioadei neexpirate a contractului de asigurare și calculată proporțional cu această perioadă.

(4) Contractul de asigurare se consideră nul în cazurile stabilite de legislația în vigoare. Acțiunea contractului nu se răsfrînge asupra accidentelor de autovehicul produse de asigurat pînă la încheierea lui.

Capitolul III. PRIMELE DE ASIGURARE ȘI LIMITELE DESPĂGUBIRILOR

Articolul 11. Primele de asigurare

(1) Cadrul metodologic de calculare și aplicare a primelor de asigurare aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă se stabilește prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Asigurătorii și intermediarii în asigurări sunt obligați să ofere, la cerere, solicitantului asigurării informația privind cuantumul primei de asigurare, al coeficienților de rectificare, precum și al coeficientului bonus-malus care va fi aplicat acestuia.

Articolul 12. Reducerile și majorările primelor de asigurare

(1) Asigurătorul poate oferi reduceri de pînă la 25% din primele de asigurare persoanelor fizice pensionate și persoanelor cu deficiențe locomotorii proprietari sau utilizatori de motocicleturi și de autoturisme adaptate infirmității lor. Persoanele fizice pensionate nu pot beneficia de reduceri din prima de asigurare dacă în contract sînt indicate ca fiind admise să conducă autovehiculul persoane care nu sînt pensionate sau dacă contractul este încheiat fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul (număr nelimitat de utilizatori).

(2) - abrogat

(3) La încheierea contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă cu persoane juridice care activează în domeniul transportului internațional de mărfuri și pasageri, încadrați în sistemul TIR - CARNET și INTER - BUS, asigurătorii pot acorda reduceri de pînă la 60% din prima de asigurare calculată conform art.11 exclusiv în situația în care transportatorii internaționali fac dovada deținerii certificatului de asigurare „Carte Verde” valabil pentru o perioadă de 12 luni.

(4) La stabilirea primelor de asigurare pe care asiguratul urmează să le plătească, asigurătorul aplică sistemul bonus-malus, conform procedurii stabilite de autoritatea de supraveghere, ce prevede reduceri anuale de 5%, dar de cel mult 50% pe parcursul a 10 ani, a primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru utilizatorii care, în decursul a 10 ani, nu au comis accidente de autovehicul, precum și majorarea primei de asigurare pentru utilizatorii care au comis accidente de autovehicul.

(5) Pentru aplicarea sistemului bonus-malus, asigurătorii vor avea acces la informațiile privind istoricul daunelor asiguraților și utilizatorilor de autovehicul din sistemul informațional unic constituit de autoritatea de supraveghere.

(6) Informațiile care trebuie colectate și transmise de asigurători către sistemul informațional unic prevăzut la alin. (5) se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 13. Plata primei de asigurare

(1) Prima de asigurare se plătește integral pentru toată perioada de asigurare specificată în polița de asigurare RCA și/sau în certificatul de asigurare „Carte Verde” .

(2) Dovada plății primei de asigurare revine asiguratului, înscrisul constatator fiind cecul de casă sau ordinul de plată.

Articolul 14. Limitele răspunderii asiguratorului

(1) Despăgubirea de asigurare va fi stabilită și achitată în limitele răspunderii asiguratorului.

(2) Limitele răspunderii asiguratorului sînt:

a) 1 000 000 de lei – la avarierea sau distrugerea de bunuri, indiferent de numărul persoanelor păgubite într-un accident;

b) 1 000 000 de lei – pentru fiecare persoană păgubită în caz de vătămări corporale sau deces, dar nu mai mult de 5 000 000 de lei, indiferent de numărul persoanelor păgubite într-un accident;

c) cuantumul maxim de despăgubire, stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere – la avarierea sau distrugerea de bunuri, în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul.

(3) Despăgubirile prevăzute de contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se plătesc indiferent de numărul cazurilor de accidente care au avut loc în termenul de asigurare.

(4) Dacă întinderea pagubelor cauzate în unul și același accident mai multor persoane, inclusiv cheltuielile suportate de ele în proces civil, depășește limita stabilită, despăgubirile se acordă în limita stabilită, pentru fiecare persoană păgubită, proporțional raportului dintre limita maximă și totalul prejudiciilor.

(5) În cazul în care întinderea prejudiciului depășește limitele răspunderii stabilite la alin.(2), păgubitul are dreptul, în conformitate cu legislația civilă în vigoare, să intenteze persoanei răspunzătoare de producerea accidentului o acțiune de recuperare a sumei care depășește aceste limite.

(6) Proprietarul sau utilizatorul de autovehicul are dreptul să încheie contract de asigurare benevolă (facultativă) de răspundere civilă pentru acoperirea pagubelor ce depășesc limitele stabilite la alin.(2).

Capitolul IV. DESPĂGUBIRILE DE ASIGURARE

Articolul 15. Pagubele care se repară de către asigurator

(1) Asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum și în cazul în care, la data accidentului:

- a) utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între proprietar sau utilizator și asigurător;
- b) utilizatorul sau asiguratul nu posedă permis de conducere de categoria respectivă;
- c) utilizatorul sau asiguratul nu a respectat obligațiile tehnice legale cu privire la starea și siguranța autovehiculului.

(2) În caz de vătămare corporală sau deces, despăgubirile de asigurare se acordă atât pentru persoanele aflate în afara autovehiculului care a produs accidentul, cât și pentru persoanele aflate în acel autovehicul, cu excepția utilizatorului său.

(3) Membrii de familie ai asiguratului, ai utilizatorului de autovehicul sau ai oricărei alte persoane a cărei răspundere civilă este angajată într-un accident de autovehicul și este acoperită prin asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nu sînt excluși, datorită acestei legături de rudenie, din rîndul beneficiarilor asigurării pentru vătămarile lor corporale.

(4) La avarierea sau distrugerea de bunuri, despăgubirea de asigurare se acordă pentru bunurile aflate în afara autovehiculului care a produs accidentul, cu excepția celor specificate la art.16, iar pentru bunurile aflate în acel autovehicul, numai dacă ele nu erau transportate în baza unui raport contractual încheiat cu proprietarul sau cu utilizatorul autovehiculului, precum și dacă nu aparțineau proprietarului sau utilizatorului răspunzător de accident.

(5) Paguba provocată în accident rutier de o remorcă va fi acoperită de asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto a proprietarului sau utilizatorului de autovehicul doar dacă remorca:

- a) este tractată de acest autovehicul; ori
- b) s-a separat de autovehicul și a continuat să se deplaseze.

(6) Pagubele provocate de remorcă vor fi acoperite de asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto a proprietarului sau utilizatorului ei dacă remorca:

- a) nu este tractată de autovehicul; sau
- b) este separată de autovehicul și staționează.

(7) Prevederea de la alin.(5) se aplică și în cazul în care autovehiculul este tractat în scopul transportării lui.

Articolul 16. Pagubele care nu se repară de asigurător

(1) Asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru:

- a) partea din prejudiciu care depășește limitele despăgubirilor de asigurare prevăzute la art.14 alin.(2) la data producerii accidentului, indiferent de numărul persoanelor păgubite și de cel al persoanelor răspunzătoare de producerea pagubei;
- b) pagubele produse la locul de muncă de dispozitivele sau instalațiile montate pe autovehicul, utilizate ca utilaje sau instalații de lucru;
- c) pagubele produse prin accidente survenite în timpul operațiunilor de încărcare și descărcare, aceste accidente constituind riscuri ale activității profesionale;
- d) pagubele produse ca urmare a transportului de produse periculoase (radioactive, inflamabile, explozive), acestea din urmă determinând sau agravând producerea de pagube, dacă riscul transportării unor astfel de produse este supus asigurării obligatorii;
- e) prejudiciul legat de poluarea mediului din cauza unui accident;
- f) pagubele pricinuite de dispariția sau distrugerea valorilor mobiliare, banilor, pietrelor prețioase, obiectelor din metale prețioase și pietre prețioase, obiectelor de artă și altor obiecte ale proprietății intelectuale;
- g) reducerea valorii bunurilor după reparație;
- h) pagubele produse prin exploatarea autovehiculelor în cadrul întrecerilor și antrenamentelor sportive, organizate în locuri special prevăzute pentru acestea;
- i) pagubele produse în situațiile în care răspunderea asigurătorului nu începuse ori încetase;
- j) prejudiciile produse bunurilor aparținând persoanelor fizice sau persoanelor juridice asigurate de răspundere civilă auto dacă au fost provocate de un autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea lor;
- k) sumele pe care utilizatorul răspunzător de producerea pagubei este obligat să le plătească proprietarului, care i-a încredințat autovehiculul asigurat, pentru avarierea ori distrugerea lui;
- l) sumele de recuperare a pagubei morale rezultate din accident.

(2) Pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto conform alin.(1), persoana păgubită este în drept să intenteze în instanță de judecată acțiune civilă împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

Articolul 17. Cuantumul despăgubirii în caz de culpă comună

(1) În cazul în care părțile au provocat din culpă accidentul sau majorarea pagubei, fiecare dintre ele va fi obligată să compenseze numai partea din pagubă care îi este imputabilă. În acest caz, întinderea răspunderii fiecărei părți pentru producerea accidentului de autovehicul va fi determinată prin acte și alte mijloace probatorii.

(2) Dacă este imposibilă determinarea, în condițiile alin.(1), a întinderii răspunderii fiecărei părți pentru accidentul produs, răspunderea se va stabili în cote egale, în funcție de numărul părților implicate în accident, fiecare având dreptul la despăgubire în proporția în care nu poartă răspundere de producerea accidentului.

Capitolul V. AVIZAREA ȘI CONSTATAREA PAGUBELOR

Articolul 18. Obligațiile asiguratului

(1) La producerea accidentului de autovehicul, asiguratul sau utilizatorul de autovehicul este obligat:

a) să întreprindă toate acțiunile posibile pentru diminuarea pagubelor produse;

b) să notifice organele poliției sau alte organe de drept despre accidentul de autovehicul (cu excepția accidentelor pasibile de documentarea prin procedura de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul) imediat după producerea lui, cerînd întocmirea actelor referitor la cauzele și circumstanțele producerii accidentului, precum și la consecințele lui;

b-1) în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul, să înștiințeze imediat despre producerea accidentului și intenția de a recurge la această procedură asiguratorul care a emis polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, în cazul autovehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), să documenteze neîntîrziat circumstanțele producerii accidentului rutier prin completarea și semnarea de către ambii conducători de autovehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”, să noteze datele martorilor (dacă aceștia există), să facă fotografii la locul accidentului (panorama generală a accidentului, numerele de înmatriculare și părțile avariate ale autovehiculelor, urmele de frînare și de cioburi la fața locului), să prezinte asiguratorului, în termen de 2 zile lucrătoare de la data producerii accidentului, exemplarul său al formularului „Constatare amiabilă de accident”, completat și semnat de către ambii conducători de autovehicule implicați în accident;

c) în 48 de ore din momentul producerii accidentului, să înștiințeze asiguratorul care a emis polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde”; participanții la accident care dețin polițe de asigurare RCA și/sau certificate de asigurare „Carte Verde”, indiferent de rezultatele constatării vinovatului, anunță asiguratorii respectivi și sînt obligați să nu întreprindă de sine stătător măsuri de reparare a pagubelor;

d) să notifice participanții la accident, păgubitul sau apropiații lui despre faptul că posedă poliță de asigurare RCA și/sau certificat de asigurare „Carte Verde” și să pună la dispoziția acestora informațiile necesare despre asigurator;

e) să prezinte, personal sau prin reprezentantul său legal, la sediul asiguratorului ori al reprezentantului de despăgubiri, actul organelor și instituțiilor competente cu privire la producerea accidentului rutier, permisul de conducere valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, certificatul de înmatriculare și raportul de inspecție tehnică periodică a autovehiculului cu care a provocat accidentul.

Documentele menționate se depun în copii certificate de către asigurat sau în original pentru efectuarea copiilor de către asigurator;

f) să asigure, la solicitarea asiguratorului, accesul la autovehiculul cu care a provocat accidentul.

(2) Nerespectarea de către asigurat sau de către utilizatorul autovehiculului a prevederilor alin.(1) lit.b), b-1) și c) nu îl scutește pe asigurator de obligația de a plăti despăgubirea, acesta fiind însă în drept să înainteze împotriva asiguratului acțiune de regres privind cheltuielile suplimentare aferente neîndeplinirii prevederilor menționate.

(3) În caz de leziuni corporale grave sau deces al asiguratului sau utilizatorului de autovehicul răspunzător de producerea accidentului, persoana păgubită primește informația despre asiguratorul persoanei vinovate la Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule.

Articolul 18-1. Constatarea amiabilă a accidentului de autovehicul

(1) Procedura de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul (în continuare – constatare amiabilă) este o soluție de constatare a faptelor, a circumstanțelor și a persoanei vinovate de producerea accidentului, alternativă procedurii aplicate de către angajații organelor de poliție, ai unităților de pompieri și ai procuraturii, și este aplicabilă doar cu condiția exprimării benevole a voinței părților de a recurge la aceasta.

(2) Procedura de constatare amiabilă constă în completarea și semnarea de către conducătorii de autovehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”, cu recunoașterea vinovăției de către persoana răspunzătoare de producerea accidentului, care, ulterior, este prezentat asiguratorului persoanei

vinovate împreună cu cererea de despăgubire.

(3) Procedura de constatare amiabilă se aplică cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) în accident sînt implicate doar două autovehicule;

b) accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative;

c) accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (de exemplu, instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decît autovehiculele implicate în accidentul rutier;

d) proprietarii sau utilizatorii autovehiculelor implicați în accident dețin, la data producerii accidentului rutier, polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (în cazul autovehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), valabile și emise cu cel puțin 24 de ore înainte de momentul producerii accidentului;

e) există consimțămîntul ambilor conducători de autovehicule implicați în accident privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă, consensul acestora privind circumstanțele producerii accidentului și daunele vizibile cauzate autovehiculelor implicate, iar persoana răspunzătoare de producerea accidentului își recunoaște vinovăția;

f) conducătorii de autovehicule implicați în accident au posibilitatea tehnică de a fotografia locul accidentului rutier sau de a înregistra datele martorilor (dacă aceștia există).

Dacă lipsește cel puțin una dintre condițiile indicate la prezentul alineat, cu excepția condiției de la lit. b), formularul „Constatare amiabilă de accident” completat și semnat de către conducătorii de autovehicule implicați în accident devine nul, iar accidentul rutier urmează a fi documentat de către organele competente.

(4) Forma și conținutul formularului „Constatare amiabilă de accident”, precum și normele privind utilizarea acestui formular se aprobă de către autoritatea de supraveghere, cu avizul Poliției, și se eliberează asiguratului gratis. Se interzice inscripționarea altor informații pe formularul-tip decît a celor prevăzute în actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) Formularul „Constatare amiabilă de accident” prevede, în mod obligatoriu, informații despre circumstanțele producerii accidentului, datele de identificare ale conducătorilor și ale autovehiculelor implicate în accident, datele din polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (în cazul autovehiculului aflat

în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), datele despre daunele cauzate autovehiculelor implicate, precum și alte informații stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere. Formularul „Constatare amiabilă de accident” conține două pagini autocopiative, ambele având aceeași valoare juridică, și se eliberează asiguratului de către asigurător odată cu polița de asigurare RCA sau la cerere.

(6) În cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă, cererea de despăgubire se depune de către persoana păgubită la asigurătorul persoanei vinovate, cu anexarea formularului „Constatare amiabilă de accident”, completat corespunzător și semnat de ambele părți, în baza acestuia fiind deschis dosarul de daune de către asigurător.

(7) În cazul accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă, asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare dacă nu au fost întrunite condițiile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, cu excepția condiției de la lit. b) a alineatului menționat, caz în care asigurătorul achită despăgubirea în limita prevăzută la art. 14 alin. (2) lit. c). Refuzul asigurătorului de a achita despăgubirea de asigurare nu limitează părțile în dreptul de a se adresa la organele sau instituțiile competente pentru stabilirea circumstanțelor accidentului rutier și de a înainta, în baza documentelor de constatare întocmite de aceste organe sau instituții, o nouă cerere de despăgubire în modul prevăzut la capitolul V din prezenta lege.

(8) Asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare în cazul în care formularul „Constatare amiabilă de accident” este completat în mod ilizibil, este incomplet, conține date contradictorii sau eronate, cu excepția cazului în care asiguratul sau păgubitul a contribuit la înlăturarea erorilor, asigurătorul având posibilitatea să le înlătore.

(9) În cazul în care asigurătorul nu este de acord cu vinovăția recunoscută de asiguratul său în baza formularului „Constatare amiabilă de accident” sau în cazul în care asiguratul își retrage recunoașterea vinovăției, asigurătorul achită despăgubirea de asigurare în termenele stabilite de prezenta lege, fiind în drept să solicite instanței de judecată, în termen de 15 zile calendaristice de la data achitării despăgubirii, examinarea în fond a formularului „Constatare amiabilă de accident”, stabilirea vinovăției și, după caz, încasarea despăgubirii de la asigurătorul persoanei recunoscute vinovate de instanța de judecată.

(10) Dosarul de daună deschis în urma accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă se instrumentează conform procedurii generale prevăzute de prezenta lege.

Articolul 19. Obligațiile asigurătorului

(1) După ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asiguratorul este obligat:

a) să deschidă dosar de daune;

a-1) să examineze formularul „Constatare amiabilă de accident”, completat în modul prevăzut la art. 18-1 și depus de persoana păgubită, anexat la cererea de despăgubire, precum și să elibereze neîntârziat dovada cu privire la recepționarea și înregistrarea cererii de despăgubire;

b) să solicite organelor și instituțiilor competente (poliția, unitățile de pompieri, procuratura sau instituțiile medicale) informații despre accident și consecințele lui, stipulate la art.21 alin.(3) lit.a) dacă asiguratul sau persoana păgubită nu a prezentat asiguratorului astfel de informații certificate în modul corespunzător (cu excepția accidentelor documentate cu respectarea procedurii de constatare amiabilă);

c) să examineze bunurile avariate și să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare, un proces-verbal de constatare a pagubelor;

d) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului;

e) să închidă dosarul de daune privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor;

f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege.

(2) Asiguratorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire.

Articolul 20. Drepturile și obligațiile persoanei păgubite

(1) Drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea asiguratului se exercită față de asiguratorul de răspundere civilă auto direct, la sediul acestuia, sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele răspunderii asiguratorului prevăzute în prezenta lege.

(2) Drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate se exercită față de asiguratorul acestei persoane prin intermediul Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule dacă sînt îndeplinite condițiile prevăzute la art.4 alin.(2) lit.b).

(3) Persoana păgubită poate să adreseze cerere de despăgubire direct asigurătorului de răspundere civilă auto sau reprezentantului de despăgubiri desemnat de acesta, indiferent de faptul că asiguratul a executat sau nu obligația de înștiințare prevăzută la art.18 alin.(1) lit.c).

(4) Asigurătorul nu este în drept să refuze examinarea și soluționarea cererii de despăgubire depuse în condițiile alin.(3).

(5) Drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul și/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită față de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art. 14. În acest caz, drepturile și obligațiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui și Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

(6) Persoana păgubită sau reprezentantul ei legal este obligat să asigure, în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c), accesul asigurătorului sau al reprezentantului de despăgubiri al acesteia la bunurile avariate prin accident de autovehicul, astfel încât asigurătorul să dispună de posibilitatea de a constata întinderea reală a pagubelor.

(7) Dacă persoana păgubită sau reprezentantul ei legal nu a respectat obligația prevăzută la alin.(6) și a făcut astfel imposibilă întocmirea dosarului de daune și/sau constatarea de către asigurător a întinderii pagubelor, acesta din urmă este absolvit de obligația de a plăti despăgubirea de asigurare.

Capitolul VI. STABILIREA ȘI PLATA DESPĂGUBIRILOR

Articolul 21. Dosarul de daune. Constatarea pagubelor

(1) La depunerea de către persoana păgubită sau de către reprezentantul acesteia a cererii de despăgubire, asigurătorul sau, după caz, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule deschide dosar de daune și constată pagubele în conformitate cu art. 19 alin. (1) lit. c).

(1-1) Odată cu deschiderea dosarului de daune, asigurătorul sau, după caz, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule eliberează persoanei păgubite sau reprezentantului acesteia, în scris, lista documentelor necesare a fi prezentate pentru închiderea dosarului și efectuarea plății, dar nu mai multe decât cele care, conform alin. (3), urmează a fi prezentate de persoana păgubită.

(2) În cazul în care asigurătorul nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c),

persoana păgubită este în drept să apeleze la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru constatarea pagubelor, fără a prezenta asigurătorului bunurile avariate.

(3) În dosarul de daune se includ în mod obligatoriu:

a) copiile de pe documentele de constatare a faptului și a circumstanțelor în care s-a produs accidentul, întocmite de lucrătorii organelor de poliție, ai unităților de pompieri, ai procuraturii, ai instituțiilor medicale, sau formularul „Constatare amiabilă de accident”, după caz;

b) explicația asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul privind producerea accidentului, cu excepția cazurilor de leziuni corporale grave sau deces al asiguratului sau al utilizatorului în urma accidentului de autovehicul sau de eschivare a acestora de la răspundere;

c) cererea persoanei păgubite privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare;

d) procesul-verbal de constatare a pagubelor;

e) procesul-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, după caz;

f) actul de evaluare sau devizul cheltuielilor de reparație și/sau de înlocuire a părților sau pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, întocmit de un expert independent sau de o unitate de specialitate acceptat/acceptată de părți;

g) documentele care confirmă efectuarea reparațiilor, înlocuirea pieselor avariate și costul acestora, întocmite de către unitatea de specialitate acceptată de părți, după caz;

h) documentele care confirmă producerea vătămărilor corporale sau decesul persoanei păgubite;

i) documentele prevăzute la art.25, după caz;

j) hotărârea judecătorească definitivă privind cuantumul despăgubirilor și modul lor de plată, după caz;

k) copiile de pe documentele contabile care confirmă plata despăgubirilor;

l) confirmarea scrisă a persoanei păgubite sau a reprezentantului ei că a fost despăgubită și că nu are pretenții față de asigurător; confirmarea se redactează în două exemplare semnate, câte un exemplar pentru fiecare parte, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 28 alin. (3);

m) angajamentul scris prin care persoana păgubită se obligă să restituie despăgubirea în cazul anulării actelor perfectate de lucrătorii organelor de poliție, ai unității de pompieri, ai procuraturii, ai instituțiilor medicale sau în cazul anulării formularului „Constatare amiabilă de accident, după caz.

(4) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de asigurator, cu participarea asiguratului și/sau a utilizatorului de autovehicul și a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia, în bază de procură, și se semnează de toți participanții la întocmirea lui.

(5) Eventualele obiecții ale părților cu privire la pagubele constatate se menționează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta.

(6) După constatarea pagubelor, asiguratorul este obligat să elibereze la solicitarea persoanei păgubite, în termen de 5 zile, un extras din dosarul de daune în care să indice numărul dosarului deschis, piesele constatate ca avariate în accident, soluțiile tehnice adoptate (înlocuire sau reparație).

(7) Persoana păgubită este în drept să ia cunoștință de toate documentele din dosarul de daune, exprimându-și acordul sau dezacordul asupra soluțiilor propuse de asigurator.

(8) Dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se descoperă și alte pagube produse de accident, care nu au putut fi constatate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu participarea persoanelor antrenate la constatarea inițială.

Articolul 22. Modul de stabilire a despăgubirilor

(1) Despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurator ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

(2) În cazul stabilirii despăgubirii prin hotărâre judecătorească, drepturile persoanei păgubite prin accident produs de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în Republica Moldova se exercită față de asiguratorul de răspundere civilă auto, în limitele obligației lui stabilite prin prezenta lege, cu citarea obligatorie, în calitate de intervenienți accesorii, a persoanei/persoanelor răspunzătoare de producerea accidentului.

(3) Despăgubirile nu pot fi stabilite pe baza acordului dintre persoana păgubită sau reprezentantul acesteia și asigurator în cazul în care:

a) persoanele care formulează pretenții de despăgubire sînt: soțul (soția) sau persoanele care se află la întreținerea asiguratului răspunzător de producerea pagubei ori sînt angajații lui;

b) persoanele care formulează pretenții de despăgubire, în caz de vătămare corporală sau deces, sînt copiii, părinții, frații sau surorile asiguratului răspunzător de producerea pagubei care nu se află la întreținerea lui.

(4) - abrogat

(5) Acordul dintre persoana păgubită și asigurător are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident.

(6) În cazul în care accidentul de autovehicul face obiectul unui proces penal, despăgubirile pot fi stabilite în baza unui acord între persoana păgubită și asigurător dacă:

a) potrivit legii, acțiunea penală poate înceta prin împăcarea părților;

b) deși hotărîrea instanței de judecată a rămas definitivă și irevocabilă, stabilirea despăgubirilor urmează a se face ulterior în acțiune civilă;

c) deși acțiunea penală nu poate fi stinsă prin împăcarea părților, este posibilă stabilirea despăgubirii în baza acordului dintre persoana păgubită și asigurător.

(7) În cazul avarierii sau distrugerii de bunuri, despăgubirea se stabilește în conformitate cu legislația în vigoare privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor, ținîndu-se cont de pretențiile formulate de persoana păgubită, fără a se depăși diferența dintre valoarea acestor bunuri din momentul producerii accidentului și valoarea rămasă și limita maximă a despăgubirilor de asigurare prevăzută de prezenta lege.

(8) În cuantumul despăgubirilor se includ cheltuielile:

a) aferente acțiunilor de limitare a pagubelor;

b) de transport al bunurilor la locul de reparație, parcare sau depozitare;

c) aferente cazului asigurat, suportate în proces civil de către asigurat sau păgubit;

d) aferente expertizei tehnice efectuate la cererea păgubitului conform art.21 alin.(2) sau în temeiul unei hotărâri judecătorești.

(9) Cheltuielile enumerate la alin.(8) se rambursează doar în cazul probării lor cu documente justificative.

(10) În caz de avariere sau distrugere a bunurilor, dacă autoritățile publice competente nu au reținut elemente determinante cu privire la cauzele și împrejurările producerii accidentului de autovehicul ori la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de partea interesată prin orice mijloc legal de probă.

(11) Dacă, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, proprietarul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul aceluși contract.

(12) În cazul când persoana păgubită se adresează asigurătorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi, dacă asigurătorul de bunuri a respectat procedura de invitare a asigurătorului de răspundere civilă auto prevăzută la alin. (12-1).

(12-1) Asigurătorul care are încheiat contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana vinovată și asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, probând invitația printr-un înscris justificativ. Neprezentarea asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate la data și locul stabilit nu împiedică asigurătorul de bunuri să constate pagubele ce vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto absent de la procesul de constatare.

(13) Întru respectarea prevederilor alin.(12), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită acesteia de la asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul și același accident.

Articolul 23. Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau distrugerii autovehiculului

(1) Despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși nici una din următoarele valori:

a) valoarea pagubei real suportate;

b) diferența dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă;

c) limita despăgubirii prevăzută de prezenta lege.

(1-1) În cazul daunei totale, valorile menționate la alin. (1) lit. b) sînt confirmate prin actul de evaluare întocmit de expertul independent sau unitatea de specialitate, acceptate de părți, ori, în cazul valorificării integrale a autovehiculului, sînt stabilite conform ofertei de achiziții a unității de specialitate sau a persoanei fizice, aleasă prin concursul ofertelor de prețuri.

(2) În cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate este egală cu costul reparației părților componente sau a pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare.

(3) Prin părți componente sau piese care trebuie înlocuite se înțeleg cele a căror reparație sau folosință nu mai este posibilă din punct de vedere tehnic din cauza gradului înalt de avariere ori cele a căror reparație este posibilă, dar costul ei, depășește valoarea de nou a părții componente sau a piesei respective.

(4) Costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

(5) Se consideră necesară revopsirea integrală a autovehiculului accidentat atunci cînd părțile avariate reprezintă minimum 50% din suprafața lui exterioară totală.

(6) Prețurile părților componente, ale pieselor înlocuitoare și ale materialelor sînt cele practicate de unitățile de specialitate, inclusiv din străinătate.

(7) În cazul în care pentru repararea autovehiculului este necesară cumpărarea în valută străină a unor piese sau materiale, costul lor este egal costului de achiziție prevăzut în actele de cheltuieli prezentate (inclusiv cheltuielile de transport, taxele vamale și TVA aferentă), echivalat în lei moldovenești la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data plății facturii. În astfel de cazuri, costul părților componente, al pieselor sau al materialelor nu va depăși prețul de vânzare practicat de unitățile de specialitate din Republica Moldova, dacă sînt comercializate și în Republica Moldova.

(8) Dacă la unele părți componente sau piese pentru autovehicul nu există prețuri practicate de unitățile de specialitate, valoarea de nou a acestora se stabilește pe baza prețurilor din cataloagele pieselor de schimb sau, în lipsă, prin analogie cu prețurile la părțile componente sau la piesele unor autovehicule similare.

(9) În procesul evaluării pagubei, atunci cînd este necesară înlocuirea părților componente și a pieselor, în cazul achitării despăgubirii prin virament în contul bancar al unității de specialitate, cuantumul despăgubirii de asigurare urmează a fi stabilit de asigurător ținînd cont de următoarele:

- a) pentru autovehicule cu o vechime de exploatare de pînă la 3 ani și un parcurs de pînă la 100 000 km, costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor emise de către unitatea de specialitate acceptată de părți. În acest caz, la reparația autovehiculului se vor utiliza părți componente și piese originale noi;
- b) pentru autovehicule cu o vechime de exploatare de 4 ani și mai mult și/sau un parcurs mai mare de 100 000 km, costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor emise de către unitatea de specialitate acceptată de părți. În acest caz, la reparația autovehiculului se vor utiliza părți componente și piese noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră. În cazul cînd părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sînt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina conform prețului la părțile componente și piesele originale noi.

(10) În scopul prevăzut la alin. (9), la calcularea vechimii de exploatare a autovehiculului, atunci cînd aceasta nu constituie un număr întreg de ani, dacă din ultimul an s-a consumat o perioadă de pînă la 182 de zile, se ia în considerare numai numărul întreg de ani. Dacă din ultimul an s-a consumat o perioadă de peste 182 de zile, la calcularea vechimii de exploatare a autovehiculului, ultimul an se consideră drept an întreg.

(11) Indiferent de vechimea de exploatare a autovehiculului și parcursul acestuia, în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luînd în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră. În cazul cînd părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sînt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina ținînd cont de prevederile alin. (8).

(12) Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.

(13) În cazul unui dezacord între părți în privința alegerii expertului independent sau a unității de specialitate ce trebuie să stabilească costul reparației părților componente sau a pieselor avariate, costul lucrărilor de reparație, valoarea autovehiculului la momentul accidentului sau valoarea rămasă, părțile urmează să menționeze acest fapt în dosarul de daune, fiind îndreptățite legal să apeleze individual la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru stabilirea pagubelor. În acest caz, la plata despăgubirii de asigurare, părțile vor ține cont de prevederile art. 22 alin. (1) și ale art. 28 alin. (2) și (3).

Articolul 24. - abrogat

Articolul 25. Stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării corporale

(1) În cazul vătămării corporale, despăgubirea de asigurare se stabilește prin acordul scris dintre persoana păgubită și asigurător.

(2) În cazul prevăzut la alin.(1), despăgubirea de asigurare va include:

a) diferența dintre veniturile nete ale persoanei vătămate și indemnizația primită din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pe perioada spitalizării și a concediului medical - pentru persoanele salariate;

b) venitul mediu lunar net realizat din activități desfășurate la ultimul loc de lucru de persoana vătămată, probat cu documente justificative - pentru persoanele care nu au calitatea de salariat;

c) o indemnizație nu mai mică decât coșul minim de consum - pentru persoanele păgubite aflate la data producerii accidentului de autovehicul în ultimul an de studii sau de calificare, fără menținerea salariului;

d) eventualele cheltuieli prilejuite de accident, inclusiv cheltuielile de transport al persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sînt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform actelor normative în vigoare. Cheltuielile menționate se stabilesc pe baza prețurilor practicate de instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea sau, în cazurile cînd nicio instituție din Republica Moldova nu practică serviciile menționate, conform documentelor justificative eliberate de instituțiile din străinătate;

e) cheltuielile real suportate cu îngrijitori pe perioada incapacității temporare de muncă, dacă prin certificat medical se recomandă acest lucru, dar nu mai puțin decât coșul minim de consum.

(2-1) În cazul stabilirii invalidității ca urmare a vătămărilor corporale, despăgubirea de asigurare va include diferența dintre venitul mediu lunar și pensia de invaliditate pe perioada pînă la anularea invalidității, în limitele răspunderii stabilite de prezenta lege.

(3) În caz de deces al terței persoane, despăgubirea de asigurare se stabilește prin acordul dintre succesorii persoanei păgubite sau reprezentantul ei legal și asigurător.

(4) În cazul prevăzut la alin.(3), despăgubirea de asigurare va include:

a) partea din salariu pierdută de persoanele care s-au aflat la întreținerea defunctului sau care aveau dreptul la pensie de întreținere din partea lui minus indemnizațiile primite din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat;

b) cheltuielile de înmormîntare (cheltuielile pentru sicriu și piatră funerară, cheltuielile de transport, cheltuielile de îmbălsămare și cheltuielile cimitirului), probate cu documente justificative;

c) cheltuielile de transport al defunctului din localitatea în care a avut loc decesul pînă în localitatea în care a avut loc înmormîntarea, probate cu documente justificative.

(5) Dacă documentele justificative prevăzute la alin.(4) nu se prezintă, despăgubirea se efectuează la prețurile minime pentru servicii similare prestate de birourile de pompe funebre din localitatea în care a avut loc înmormîntarea.

Articolul 26. Stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării sau pieirii animalelor

(1) Despăgubirea pentru vătămarea sau pieirea animalului în accident de autovehicul se stabilește pe baza prețului animalului de pe piața locală la data producerii accidentului. Cheltuielile de tratament al animalului vor fi rambursate de către asigurător în baza documentelor justificative prezentate de proprietarul lui.

(2) Păgubitul va prezenta adeverință de la primăria locală precum că este proprietarul animalului vătămat sau pierit.

(3) În cazul animalului care trebuie sacrificat și a cărui carne poate fi valorificată, la calculul despăgubirii se ia în considerare costul cărnii valorificate.

Articolul 27. Stabilirea despăgubirilor în caz de avariere sau distrugere de alte bunuri

(1) Despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea de bunuri, altele decît cele prevăzute la art.23 și 26, se stabilește în funcție de costul reparației lor, în limitele prevăzute la art.14 alin.(2) lit.a).

(2) Documente tehnice (deviz de reparație sau alte evaluări) prezentate de persoana păgubită se iau în considerare la stabilirea despăgubirii după ce sînt verificate de asigurător.

Articolul 28. Plata despăgubirilor

(1) Asigurătorul este obligat să plătească despăgubirile în termen de 10 zile calendaristice de la data finalizării dosarului de daune și să accepte cererea păgubitului privind modalitatea de plată a despăgubirii, care poate fi:

a) în numerar;

b) prin virament în cont bancar;

c) prin virament în contul bancar al unității de specialitate care a efectuat sau va efectua reparația.

(2) Obiecțiile referitor la suma despăgubirii se vor comunica asigurătorului în 5 zile calendaristice de la finalizarea dosarului de daune, urmînd ca, în termen de 5 zile din data înștiințării, asigurătorul să le soluționeze ori să prezinte dezacordul față de ele. În cazul prezentării dezacordului, asigurătorul va prezenta persoanei păgubite actul de evaluare sau devizul cheltuielilor de reparație și/sau de înlocuire a părților componente ori pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, sau alte documente în baza cărora a stabilit cuantumul despăgubirii de asigurare.

(3) Dacă persoana păgubită nu este de acord cu decizia asigurătorului privind cuantumul despăgubirii de asigurare, acesta plătește totuși despăgubirea în cuantumul stabilit. În acest caz, persoana păgubită are dreptul să atace decizia asigurătorului în instanță de judecată.

(3-1) În cazul în care în drepturile persoanei păgubite s-a subrogat asigurătorul conform prevederilor art. 22 alin. (13), eventuala diferență de despăgubire dintre asigurarea de bunuri și asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto rămîne pe contul asigurării de bunuri, fără a fi recuperată de la asigurat (persoana răspunzătoare de accident), dacă despăgubirea plătită din asigurarea de bunuri nu depășește limita maximă a despăgubirii prevăzută la art. 14 alin. (2).

(4) În cazul în care despăgubirea de asigurare se stabilește prin hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă, asigurătorul va acorda despăgubire fără a mai fi necesar acordul păgubitului.

(5) Despăgubirile se plătesc de către asigurător nemijlocit persoanelor fizice sau juridice păgubite dacă acestea nu au fost despăgubite de asigurat sau dacă în acordul dintre persoana păgubită și asigurător nu este stabilit altfel.

(6) Despăgubirea se plătește asiguratului total sau parțial dacă probează că a despăgubit total sau parțial pe cel păgubit și că despăgubirea nu urmează a fi recuperată conform art.29.

Articolul 29. Acțiunea de regres

Asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când:

a) accidentul a fost produs cu intenție;

b) în momentul producerii accidentului, autovehiculul era condus în stare de ebrietate sau sub influența stupefiantelor sau utilizatorul autovehiculului nu a fost supus, în cazurile prevăzute de legislație și din motive imputabile acestuia, cu excepția cazului prevăzut la art. 18-1 alin. (7), testării alcoolscopice ori, după caz, examinării medicale, în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii acesteia și/sau recoltării probelor biologice în cadrul acestei examinări medicale;

c) persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere, cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, sau în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranță privind ridicarea provizorie a permisului de conducere;

d) persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului și asigurătorul de răspundere civilă auto, cu excepția situației prevăzute la art.8 alin.(2) lit.b);

e) contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutieră pe drumurile naționale și cele locale, persoana răspunzătoare de producerea accidentului a părăsit locul lui;

f) utilizatorul autovehiculului nu dispune de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului;

g) accidentul a avut loc din vina autorului unei infracțiuni, care încearcă să fugă de urmărire;

h) asiguratul sau utilizatorul autovehiculului nu respectă prevederile art. 18 alin. (1) lit. c), e) și f), pentru cheltuielile suplimentare aferente neîndeplinirii prevederilor menționate.

Capitolul VII. BIROUL NAȚIONAL AL ASIGURĂTORILOR DE AUTOVEHICULE

Articolul 30. Constituirea Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule

(1) Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (în continuare - Birou Național) este o asociație profesională, necomercială, constituită prin comunitate de interese, cu statut de persoană juridică, bazată pe principiul apartenenței obligatorii a asigurătorilor de răspundere civilă auto în calitate de membru, care îndeplinește prerogativele și atribuțiile de Birou Național al Republicii Moldova în Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”.

(2) Biroul Național își desfășoară activitatea în baza propriului statut, prezentei legi, Regulamentului general al Consiliului Birourilor și actelor normative ale autorității de supraveghere, emise în acest sens.

(3) Statutul Biroului Național, modificările și completările lui se aprobă de adunarea generală a membrilor acestuia și se înregistrează în modul stabilit de legislația în vigoare, cu avizul prealabil al autorității de supraveghere.

(4) Activitatea Biroului Național este supusă supravegherii de către autoritatea de supraveghere în conformitate cu prevederile legislației.

Articolul 31. Atribuțiile Biroului Național

(1) Atribuțiile principale ale Biroului Național sînt:

a) să supravegheze modul în care membrii săi exercită drepturile și îndeplinesc obligațiile ce le revin în baza contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externe;

b) să administreze și să utilizeze mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii și cele ale Fondului de compensare, constituite conform prezentei legi;

c) să instrumenteze și să lichideze, direct sau prin intermediar, daunele cauzate în accidente de autovehicul produse pe teritoriul Republicii Moldova, potrivit Regulamentului general al Consiliului Birourilor;

d) să reprezinte Republica Moldova în relațiile externe din cadrul Consiliului Birourilor;

e) să reprezinte în fața autorităților, inclusiv a instanțelor de judecată, din Republica Moldova, direct sau prin intermediar desemnat, societățile de asigurare străine care efectuează asigurarea internațională „Carte Verde”, în vederea apărării drepturilor și intereselor acestora;

f) să încheie, să semneze și să denunțe acorduri cu celelalte birouri naționale sau acorduri bilaterale cu birourile naționale de compensație care nu au aderat la Acordul dintre birourile naționale de asigurări, dar care emit documente de asigurare similare;

g) să utilizeze, în comun cu autoritatea de supraveghere, sistemul informațional unic aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto;

h) - abrogată;

i) să stabilească și să aplice sancțiuni, cu excepția suspendării sau retragerii calității de membru, pentru nerespectarea prevederilor statutului și/sau a prevederilor Regulamentului general al Consiliului Birourilor, informînd autoritatea de supraveghere;

i-1) să aplice membrilor săi penalități în mărime de 12% anual, calculate din suma datorată de membru începînd cu data chemării Biroului Național în garanție și pînă la data achitării efective de către membru a sumei datorate. Penalitățile aplicate se fac venit la bugetul Biroului Național;

j) să tipărească și să elibereze asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă formulare de certificat de asigurare „Carte Verde” în termenul indicat la alineatul (2-1) sau să autorizeze membrii săi să le tipărească;

k) să exercite alte atribuții stabilite în prezenta lege și în statut.

(2) Biroul Național:

a) informează sistematic autoritatea de supraveghere, despre neonorarea obligațiilor de către membrii săi, aplicarea de sancțiuni, despre reclamațiile și sesizările primite din partea altor birouri naționale, despre fraudele depistate;

b) elaborează și prezintă autorității de supraveghere, în termen de 4 luni de la sfîrșitul anului financiar, raportul anual de activitate, de asemenea prezintă raportul de audit extern efectuat de către o societate de audit sau de către un auditor întreprinzător individual, care dețin licență pentru activitatea de audit și/sau certificat de calificare al auditorului în domeniul asigurărilor, cu publicarea acestora pe pagina sa web oficială.

(2-1) Biroul Național va elibera asigurătorului licențiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă formulare ale certificatului de asigurare „Carte Verde”, în termen de pînă la 30 de zile calendaristice din momentul efectuării plății de către asigurător a costului formularelor, ținînd cont de prevederile art.5 alin.(2).

(3) Biroul Național îndeplinește și alte atribuții prevăzute de Regulamentul general al Consiliului Birourilor.

Articolul 32. Calitatea de membru al Biroului Național

(1) Calitatea de membru al Biroului Național se obține de către asigurător din momentul în care este licențiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto

internă sau pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă.

(2) Suspendarea sau retragerea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă atrage după sine suspendarea sau retragerea calității de membru al Biroului Național.

(3) Autoritatea de supraveghere va informa Biroul Național despre eliberarea, suspendarea sau retragerea licenței asigurătorului pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă sau pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă în termen de trei zile lucrătoare din momentul adoptării hotărârii.

(4) Asigurătorul care deține calitatea de membru al Biroului Național are drept de vot deliberativ în adunarea generală a acestuia, ținând cont de prevederile stabilite la art.36 alin.(5).

(5) Membrii Biroului Național care sînt licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă poartă răspundere comună și solidară pentru obligațiile din trecut, prezente și viitoare ale Biroului Național, asumate în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”.

(6) Membrii Biroului Național care sînt licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă își vor desfășura activitatea în conformitate cu regulile stabilite de regulamentele interne ale Consiliului Birourilor și în scopul menținerii Biroului Național în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”.

(7) Temei pentru suspendarea sau retragerea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă de către autoritatea de supraveghere poate servi decizia organului de conducere al Biroului Național privind aplicarea sancțiunilor în cazul în care:

a) Biroul Național primește 3 sau mai multe cereri justificate de chemare în garanție într-un interval de 3 luni pentru unul și același membru;

b) asigurătorul datorează plăți și cotizații ce rezultă din calitatea lui de membru al Biroului Național, inclusiv pentru achitarea primei de reasigurare.

Articolul 33. Fondul de protecție a victimelor străzii

(1) Fondul de protecție a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate și/sau obținute pe cale ilicită.

(2) Asigurătorii licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto sînt obligați să contribuie la constituirea fondului prevăzut la alin.(1), proporțional volumului primelor de asigurare încasate pentru această asigurare. Cuantumul contribuției minime a asigurătorilor la acest fond se stabilește de autoritatea de supraveghere.

(3) Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

(4) Fondul de protecție a victimelor străzii se administrează și se utilizează de către Biroul Național, potrivit actelor normative ale autorității de supraveghere, emise în acest sens. Cheltuielile de constituire, administrare și utilizare a mijloacelor fondului se vor acoperi din disponibilitățile lui.

(5) Despăgubirile de asigurare din Fondul de protecție a victimelor străzii se vor efectua în limita disponibilităților sale și nu vor depăși limitele stabilite la art.14.

(6) Biroul Național are obligația de a ține o evidență contabilă distinctă depunerilor în Fondul de protecție a victimelor străzii și a cheltuielilor lui, de a păstra disponibilitățile acestuia în instrumente financiare purtătoare de dobîndă, la instituții financiare, în instrumente ale pieței monetare sau în valori mobiliare emise de stat.

(7) În caz de deficit al Fondului de protecție a victimelor străzii, autoritatea de supraveghere poate majora în cursul anului, pentru acoperirea obligațiilor fondului, contribuția stabilită prin actele sale normative.

(8) În vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecție a victimelor străzii, Biroul Național poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acțiuni de regres față de persoanele răspunzătoare de prejudiciu.

Articolul 34. Fondul de compensare

(1) În strictă conformitate cu Regulamentul general al Consiliului Birourilor, Biroul Național administrează și utilizează mijloacele Fondului de compensare, instituit pentru a garanta:

a) rambursarea către birourile naționale din străinătate a sumelor pe care acestea le-au plătit cu titlu de despăgubire pentru pagubele produse de către deținători de certificate de asigurare „Carte Verde”;

b) reparația pagubelor produse cu certificate de asigurare „Carte Verde” false, neautorizate sau modificate;

c) plata sumelor datorate către persoanele păgubite în Republica Moldova de către deținători de certificate de asigurare „Carte Verde” emise de organizații de asigurare din străinătate.

(2) Fondul de compensare are ca resurse financiare contribuțiile asigurătorilor licențiați pentru asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă, și anume:

a) contribuția inițială, cu titlu de garanție în caz de neonorare de către asigurătorul căruia i-a fost suspendată sau retrasă licența ori care se află în procedură de remediere financiară a obligațiilor privind plata despăgubirilor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă în termenul stabilit sau în caz de neachitare a plăților ce rezultă din calitatea lui de membru al Biroului Național. Soldul contribuției inițiale, cu dobânzile aferente, se restituie asigurătorului în termen de 30 de zile din momentul intrării în vigoare a deciziei autorității de supraveghere cu privire la transferul de portofoliu cu toate obligațiile de despăgubire sau în termen de 7 ani de la data retragerii licenței, dar nu înainte de lichidarea totală a daunelor;

a-1) contribuția suplimentară, cu titlu de garanție pentru cazul prevăzut la lit. a) din prezentul alineat, constituită potrivit art. 35-1 alin. (5). Soldul contribuției suplimentare, cu dobânzile aferente, se restituie asigurătorului în termen de 30 de zile din momentul în care devine executorie pentru Biroul Național decizia organelor de conducere ale Consiliului Birourilor referitoare la revocarea sau încetarea cerinței privind garanția financiară externă, precum și în cazurile de restituire prevăzute la lit. a) din prezentul alineat;

b) contribuția lunară, destinată atingerii obiectivului Fondului de compensare, conform alin.(1);

c) contribuția specială, sub forma unui împrumut, în funcție de necesitățile curente ale Fondului de compensare.

(3) Sursa de acoperire a contribuțiilor prevăzute la alin.(2), cuantumul și termenul lor de achitare, modul de administrare și de utilizare a resurselor Fondului de compensare se stabilesc de către autoritatea de supraveghere.

(4) În cazul în care Biroul Național utilizează mijloace bănești din Fondul de compensare pentru obiectivul prevăzut la alin.(1) lit.a), asigurătorii în al căror nume și cont au fost utilizate au obligația să repare integral aceste cheltuieli.

(5) Biroul Național are obligația de a ține o evidență contabilă distinctă depunerilor, pe tipuri de contribuții, cheltuielilor din Fondul de compensare, precum și de a păstra

disponibilitățile fondului în instrumente financiare purtătoare de dobândă, la instituții financiare, în instrumente ale pieței monetare sau în valori mobiliare emise de stat.

Articolul 35. Resursele patrimoniale ale Biroului Național

(1) Patrimoniul Biroului Național se constituie din:

- a) cotizațiile de înscriere și cotizațiile anuale de membru, stabilite în bugetul Biroului Național;
- b) contribuțiile lunare în Fondul de protecție a victimelor străzii și dobânzile aferente lor;
- c) contribuțiile lunare în Fondul de compensare și dobânzile aferente lor;
- d) venitul din activitatea de regularizare a daunelor;
- e) alte surse legale de venit.

(1-1) Cotizația anuală de membru reprezintă partea asigurătorului în veniturile Biroului Național planificate din astfel de cotizații și se determină ca produsul dintre primele brute subscrise de asigurător și rezultatul raportului dintre mărimea veniturilor Biroului Național planificate din astfel de cotizații și volumul primelor brute subscrise de toți asigurătorii pentru ultimul an financiar. Cotizația anuală de membru se determină pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă separat și se plătește trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune.

(1-2) Cotizația de înscriere reprezintă suma mijloacelor bănești pe care urmează să o depună la Biroul Național membrul care a obținut această calitate pentru prima dată. Mărimea cotizației de înscriere se stabilește în statutul Biroului Național și nu poate depăși suma de 3 mii de lei.

(13) Cheltuielile aferente îndeplinirii prerogativelor și atribuțiilor de Birou Național în Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” vor fi acoperite de partea cotizației anuale de membru stabilită numai pentru asigurătorii licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă.

(2) Contribuțiile lunare în Fondul de protecție a victimelor străzii și Fondul de compensare își pierd identitatea în momentul în care Biroul Național le primește de la asigurători și nu se restituie în caz de retragere sau de excludere din rîndurile membrilor Biroului Național.

(3) Activitatea Biroului Național este supusă anual unui control obligatoriu de audit extern.

Articolul 35-1. Garanția financiară externă

(1) Garanția financiară externă se constituie de Biroul Național la cerința Consiliului Birourilor și în mărimea stabilită de acesta.

(2) Contribuția asigurătorului la garanția financiară externă se calculează ca raport între mărimea garanției și numărul de asigurători licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă.

(3) În cazul obținerii de către asigurător a licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă în perioada în care este în vigoare cerința de menținere a garanției financiare externe, Biroul Național recalculează contribuțiile la garanția financiară externă și restituie, în termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei autorității de supraveghere privind eliberarea licenței, surplusul obținut prin contribuția asigurătorului nou licențiat către asigurătorii care dețin licență la momentul recalculării.

(4) În cazul retragerii licenței asigurătorului pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă în perioada în care este în vigoare cerința de menținere a garanției financiare externe, Biroul Național recalculează contribuțiile la garanția financiară externă, iar asigurătorii care dețin licență la momentul recalculării sînt obligați să suplinească insuficiența în termen de 30 de zile din data intrării în vigoare a deciziei autorității de supraveghere privind retragerea licenței.

(5) În cazul prevăzut la alin. (4) din prezentul articol, contribuția asigurătorului la garanția financiară externă și dobînda aferentă se transformă în contribuție suplimentară a acestuia la Fondul de compensare, cu respectarea prevederilor art. 34 alin. (2) lit. a).

Articolul 36. Conducerea Biroului Național

(1) Organele de conducere ale Biroului Național sînt:

- a) adunarea generală a membrilor;
- b) consiliul de administrație, condus de un președinte;
- c) directorul executiv.

(2) De competența exclusivă a adunării generale țin:

- a) aprobarea statutului și a modificărilor și/sau a completărilor în statut;
- b) alegerea membrilor consiliului de administrație și a directorului executiv;
- c) alegerea cenzorilor;

d) aprobarea bugetului anual de cheltuieli și venituri, a raportului și a bilanțului contabil anual al Biroului Național;

e) - abrogată;

f) alte atribuții stabilite prin statut.

(2-1) Eliberarea către asiguratorii licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă a formularelor certificatelor de asigurare „Carte Verde”, în cazul în care aceștia nu sînt autorizați să le tipărească, ține de competența exclusivă a directorului executiv.

(3) Competențele consiliului de administrație, ale președintelui acestuia și alte competențe decît cea specificată la alin.(2-1) ale directorului executiv se stabilesc în statutul Biroului Național.

(4) Adunarea generală adoptă hotărîri cu votul majorității simple a membrilor Biroului Național.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(4), hotărîrile adunării generale ce vizează aspecte ale asigurării obligatorii de răspundere civilă auto externă, precum și cele ce vizează competențele stabilite la alin.(2) lit.a), b) și d) sînt adoptate în exclusivitate cu votul majorității simple a asiguratorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă.

(6) Numirea în funcție a directorului executiv al Biroului Național se aprobă în prealabil de către autoritatea de supraveghere. Directorul executiv trebuie să corespundă cerințelor stabilite pentru persoanele cu funcție de răspundere în actele normative ale autorității de supraveghere și nu este în drept să transmită responsabilitățile sale altor persoane.

Articolul 37. Informația despre accidente

(1) Organul de poliție, altă autoritate publică competentă să constate și să cerceteze accidentul de autovehicul vor prezenta în termen de 15 zile lucrătoare, la cererea asiguratorului, asiguratului și/sau a persoanei păgubite, acte și date certificate referitoare la cauzele și împrejurările producerii accidentului necesare stabilirii despăgubirilor.

(2) Biroul Național va acorda, la cerere, informație despre autovehiculul înregistrat în Republica Moldova, implicat în accident de autovehicul produs în afara hotarelor ei, precum și informație despre autovehiculul înregistrat în afara hotarelor Republicii Moldova, implicat în accident de autovehicul produs pe teritoriul ei.

(3) Forma și modul de prezentare a informației despre accidentul de autovehicul se stabilesc de Ministerul Afacerilor Interne, în comun cu autoritatea de supraveghere și cu Biroul Național.

(4) Autoritățile publice, organizațiile și cetățenii sînt obligați să prezinte gratuit, la solicitarea asiguratorilor, asiguraților și/sau a persoanelor păgubite, informații despre accidentul de autovehicul.

(5) Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Servicii Publice vor asigura furnizarea permanentă a fluxului de informații necesare formării și întreținerii sistemului informațional unic pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto.

Articolul 38. Evidența asigurărilor

(1) Asiguratorul ține evidență contabilă zilnică distinctă în regim electronic și pe suport de hîrtie referitor la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto și prezintă raport lunar și trimestrial în modul și în termenele stabilite de autoritatea de supraveghere.

(2) Asiguratorul înființează și ține zilnic, în regim electronic și pe suport de hîrtie, Registrul de evidență a contractelor de asigurare încheiate la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, inclusiv a certificatelor de asigurare „Carte Verde”.

(3) Asiguratorul este obligat să prezinte autorității de supraveghere și Biroului Național, în modul stabilit, informații despre fiecare contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

Articolul 39. Controlul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto

(1) Inspectoratul Național de Securitate Publică din cadrul Ministerului Afacerilor Interne se învestește cu funcție de control asupra deținerii de către proprietarii sau utilizatorii de autovehicule a asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă.

(2) Poliția de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne va exercita, în punctele de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova, funcția de control:

a) la intrarea în țară, asupra deținerii de către utilizatorii de autovehicule înmatriculate în alte state a documentelor internaționale de asigurare valabile în Republica Moldova;

b) la ieșirea din țară, asupra deținerii de către toți utilizatorii de autovehicule a documentelor de asigurare de răspundere civilă auto și a valabilității acestora pentru țara de destinație.

(2-1) Stațiile de inspecție tehnică autorizate vor efectua testarea tehnică doar în cazul autovehiculelor ai căror proprietari sau utilizatori dețin asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă.

(2-2) La realizarea funcției de control, entitățile menționate la alin. (1), (2) și (2-1) vor utiliza sistemul informațional unic aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto în baza acordurilor de schimb de informații cu autoritatea de supraveghere.

(3) – abrogat

(4) – abrogat

(5) La înscrierea în circulație, la efectuarea de modificări în certificatul de înmatriculare a unui autovehicul și de verificări tehnice periodice, se prezintă neapărat dovada asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă, în condițiile prezentei legi.

(6) Exploatarea pe teritoriul Republicii Moldova a autovehiculului fără asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau, după caz, fără document internațional de asigurare valabil

Capitolul VIII. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 40. (1) Contractele de asigurare obligatorie de răspun...

(1) Contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto încheiate pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi produc efecte pînă la expirarea termenelor prevăzute în ele.

(2) Asigurătorii care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, dețin licență pentru asigurări obligatorii cu dreptul de a practica asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și licență pentru asigurări de bunuri cu dreptul de a practica asigurarea internațională „Carte Verde” se vor conforma art.5 în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2-1) Biroul Național este succesorul în drepturi și obligații al Agenției Naționale a asigurătorilor de răspundere civilă a deținătorilor de autovehicule și de vehicule electrice urbane „ARCA”

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, disponibilitățile Fondului de ajutorare a victimelor accidentelor rutiere și disponibilitățile Fondului comun „Carte Verde” se preiau de către Fondul de protecție a victimelor străzii și, respectiv, de Fondul de compensare.

(4) Excedentul bugetelor fondurilor prevăzute la art.33 și 34, la finele exercițiului financiar, se reportează la exercițiul financiar următor cu aceeași destinație.

(5) – abrogat

(6) – abrogat

(7) – abrogat

Articolul 41. (1) Prezenta lege intră în vigoare după 6 luni de ...

(1) Prezenta lege intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Pentru localitățile din stînga Nistrului, prevederile art.5 alin.(1) lit.a) se vor aplica după soluționarea diferendului transnistrean.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă capitolul IV din Legea nr. 1508-XII din 15 iunie 1993 cu privire la asigurări.

(4) Guvernul, în termen de 3 luni:

- va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

- va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021